

Samarbetsavtal

Kävlingeåns vattenråds åtgärdsprogram 2028 – 2033

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Detta samarbetsavtal utgör grunden för det fortsatta samarbetet med genomförande av olika vattenvårdande åtgärder i Kävlingsåns vattenråds verksamhetsområde. Verksamhetsområdet anges i vattenrådets stadgar och innefattar Kävlingsåns avrinningsområde, samt det angränsande kustområdet inom Kävlingsåns kommun som ligger mellan Kävlingsåns- och Saxåns avrinningsområden. Avtalets syfte är att parterna tillsammans ska kunna fortsätta arbeta systematiskt och effektivt med vattenfrågor inom verksamhetsområdet och över kommungränserna.

Bakgrund

Under 1995 – 2012 samarbetade kommunerna i Kävlingsåns vattenråds verksamhetsområde kring vattenvårdande åtgärder inom ramen för "Kävlingeånsprojektet". När vattenrådet bildades år 2010 togs ett förslag fram på en fortsättning på Kävlingsånsprojektet; "Vattenvårdsprogram Kävlingsåns". Kommunerna tecknade ett avtal för formerna kring samarbetet inom vattenvårdsprogrammet. Avtalet sträckte sig mellan 2012 och 2021 och förlängdes sedan till 2022-2027. Syftet med både Kävlingsånsprojektet och Vattenvårdsprogram Kävlingsåns var att i Kävlingsåns vattenråds verksamhetsområde genomföra åtgärder för bättre vattenkvalitet, ökade naturvärden och biologisk mångfald, ökade möjligheter till rekreation och friluftsliv samt vattenkvantitet som inrymmer såväl översvämningsproblematik som sjunkande grundvattennivåer.

Vattenvårdsstrategi 2.0 – Framtidens vattenråd

Detta utvecklingsprojekt påbörjades med en förstudie 2024. Under 2024-2025 genomfördes en dialogfas med vattenrådets medlemmar och externa experter för att förankra förslaget och få ytterligare input till innehållet. Vid årsstämman 2026 tas Vattenvårdsstrategi 2.0 upp till beslut om den anpassningen av vattenrådets verksamhet/strategi som är nödvändig för att möta rådande klimatförändringar och förändringar i vår omvärld. Därefter sker succesiva justeringar och implementeringar på kort sikt (inom 1 år), medellång sikt (inom 3 år) och långt sikt (inom 6 år).

Målsättningar och åtgärdsarbete

Samarbetsavtalets målsättningar, syfte med arbetet och förslag på åtgärder redovisas i **Bilaga 1 och 2**. Dessa dokument utgör utgångspunkten för arbetet inom detta samarbetsavtal, men det behöver finnas utrymme för flexibilitet och anpassningar för arbetets bedrivande, om förutsättningarna för arbetet ändras, exempelvis gällande möjligheterna till extern finansiering. I **Bilaga 3** redovisas "Vattenvårdsstrategi 2.0" som är vattenrådets långsiktiga strategi.

- "Kävlingeåns vattenråds åtgärdsprogram 2028-2033" - reviderad upplaga av Vattenvårdsprogram Kävlingsåns 2022-2027 (**Bilaga 1**)
- "Hållbart vatten i Kävlingsåns" – förstudie till samarbetet (**Bilaga 2**)
- "Vattenvårdsstrategi 2.0" – vattenrådets långsiktiga strategi (**Bilaga 3**)

Åtgärdsprogrammets halva tid (2028-2030) kommer sammanställas och utvärderas i en rapport under slutet av 2030. Rapporten visar om det behövs justeringar i arbetssättet, åtgärdsarbetet och uppföljningar av genomförda åtgärder inför de sista tre åren (2031-2033).

Syfte och målsättningar har sin utgångspunkt i lokala behov och drivkrafter för vatten av bra kvalitet och i tillräcklig mängd. Riktning ges från EU:s vattendirektiv och Vattenmyndighetens 6-åriga förvaltningsplaner för vatten. Även från nationella-, regionala- och kommunala miljömål, Översvämningsdirektivet, Havsmiljödirektivet, Baltic Sea Action Plan, samt Naturrestaureringsförordningen.

Samarbetets målsättningar är att inom verksamhetsområdet:

- Uppnå god ekologisk status i vattendragen och i Lommabukten enligt EU:s vattendirektiv
- Reducera förorenings- och näringsbelastning till sjöar och vattendrag samt till Lommabukten och Öresund
- Öka den vattenanknutna biologiska mångfalden
- Minska effekterna av klimatförändringarna med avseende på torka och översvämningar
- Minska utsläppen av växthusgaser från exempelvis utdikade torvmarker
- Återskapa en mer naturlig hydrologi i vattendragen
- Förbättra hushållningen av vatten
- Utveckla och förstärka vattenanknutna ekosystemtjänster
- Skapa nya och utveckla befintliga natur- och rekreationsvärden
- Öka de landskapsbildsmässiga värdena
- Bidra till att berörda nationella miljömål uppfylls
- Genomföra kunskapshöjande insatser för att säkerställa långsiktig effekt och lokal förankring
- God effekt av genomförda åtgärder

Inriktning på och omfattningen av åtgärdsarbetet är bl.a. beroende av markägarnas medgivande och möjligheterna till statlig eller annan extern medfinansiering. Brist på extern finansiering medför att åtgärdsarbetet får anpassas till den kommunala grundfinansieringen.

Målen uppnås bl. a genom följande åtgärder:

Se Bilaga 1 för mer utförlig beskrivning.

- Anlägga olika typer av våtmarker, dammar, bevattningsvåtmarker
- Reparera, underhålla och utveckla befintliga våtmarker och dammar
- Restaurera kulverterade och/eller uträtade vattendrag
- Eliminera vandringshinder för fisken
- Anlägga magasin för flödesutjämning av dag- och dräneringsvatten
- Förbättra tillgängligheten till vattendragen för det rörliga friluftslivet
- Bedriva ett effektivt vattenstrategiskt samarbete mellan kommunerna
- Informera och kommunicera med invånare och aktörer

Organisation och genomförande

- Genomförandet av Kävlingeåns vattenråds åtgärdsprogram 2028-2033 sker inom ramen för Kävlingeåns vattenråd
- Styrelsen för Kävlingeåns vattenråd ansvarar för genomförandet
- Styrelsen ska genomföra arbetet i enlighet med intentionerna i "Kävlingeåns vattenråds åtgärdsprogram 2028-2033" samt i förstudien "Hållbart vatten i Kävlingeån"
- Vattenrådets stadgar, arbets- och delegationsordning reglerar arbetet

Parter

Detta avtal ingås mellan kommunerna Lund, Eslöv, Sjöbo, Kävlinge, Hörby, Höör, Lomma, Tomelilla samt dricksvattenproducenten Sydsvatten AB.

Avtalets villkor

1. Avtalstiden är 6 år, fr o m 2028-01-01 t o m 2033-12-31
2. Var och en av parterna förbinder sig att varje år under avtalstiden anslå medel enligt finansierings-tabellen nedan
3. Vid eventuella förhandlingar om uppsägning av avtalet ska frågan om de ekonomiska villkoren för utträdande part diskuteras, liksom frågan om fortsatt samarbete mellan återstående parter
4. Inga kommungemensamma åtaganden kvarstår efter avtalstiden
5. Avtalet förutsätter att entreprenader som genomförs beställs av den kommun där en åtgärd genomförs genom kommunintern delegationsordning
6. Avtalet förutsätter att kommunerna har försäkringar som täcker skador som kan uppkomma i samband med åtgärder som genomförs
7. Avtal för vattenvårdande åtgärder med privata markägare tecknas av den kommun där en åtgärd genomförs
8. I övrigt hänvisas till vattenrådets stadgar

Finansiering, kostnadsfördelning och förvaltning av medel

Den kommunala finansieringen utgör den ekonomiska basen för arbetet. Anslagen räknas årligen upp med entreprenadindex (E11) med januari 2026 som basår. Kostnaderna för projektet fördelas mellan parterna enligt tabellen nedan.

Kommun/Aktör	Andel (%)	Kostnad per kommun och år i 2026 års prisnivå (tkr)
Lund	38,16	2 070 500 kr
Eslöv	21,35	1 158 200 kr
Sjöbo	15,64	848 700 kr
Kävlinge	12,97	703 800 kr
Hörby	6,10	330 800 kr
Höör	1,58	85 900 kr
Lomma	2,56	138 900 kr
Tomelilla	1,63	88 429 kr
Summa kommuner	100 %	5 425 229 kr
Sydvatten		35 300 kr
Summa kostnad		5 460 529 kr

För varje enskilt projekt som ska genomföras ska alltid möjligheterna till extern medfinansiering undersökas. Finansiering av eventuella större åtgärdsprojekt som inte ryms inom ramen för ordinarie finansiering åskas separat.

Fördelningsmodellen av åtgärdsprogrammet är samma som för föregående samarbetsavtal och bygger på de enskilda kommunernas jordbruksareal kombinerat med kommunernas befolkningstäthet och geografiska läge inom verksamhetsområdet. Därav har inte Sydvatten någon procentandel på samma sätt som kommunerna. I likhet med tidigare fördelningsmodell så syftar den till att spegla de olika behov och motiv som finns för landskapsvårdsåtgärder i de olika delarna av verksamhetsområdet.

Om det visar sig att de ekonomiska förutsättningarna förändras under åtgärdsprogrammets gång kan den kommunala finansieringen komma att omprövas.

I det fall som åtgärdsprogrammet läggs ned i sin helhet ska tillgångar fördelas mellan medlemmarna efter vid upplösningstillfället gällande fördelningstal.

- Anslagen inbetalas årligen efter avisering av Kävlingeåns vattenråd till räntebärande konto
- Anslagna medel förvaltas av Kävlingeåns vattenråd
- Anslagna medel är reserverade för arbetet med genomförandet av Kävlingeåns vattenråds åtgärdsprogram 2028-2033
- Kävlingeåns vattenråd ska varje år lämna bokslut och verksamhetsberättelse till parterna som ingått i detta samarbetsavtal
- Ansvarsfrihet för verksamheten och vattenrådets styrelse prövas årligen av vattenrådets årsstämma efter redovisning av projektets verksamhetsberättelse och ekonomiska redogörelse. Vattenrådets styrelse svarar för revision av verksamheten.

Lomma årtal

Kommunstyrelsens ordförande

Detta samarbetsavtal har upprättats digitalt.

Underskrifter

Lund årtal

Tekniska nämndens ordförande

Sjöbo årtal

Kommunstyrelsens ordförande

Hörby årtal

Kommunstyrelsens ordförande

Lomma årtal

Titel

Sydvatten årtal

VD

Eslöv årtal

Kommunstyrelsens ordförande

Kävlinge årtal

Kommunstyrelsens ordförande

Höör årtal

Kommunstyrelsens ordförande

Tomelilla årtal

Titel